

همه ضرر و زیان‌های جامعه در اثر چهار صفت - 27 / دی / 1378

من مواعظ علی علیه السلام:

من استطاع آن یمنع نفسه من أربعة اشیاء فهو خلیق بأن لاينزل به مکروهه أبداً قیل: وما هنّ يا أمیرالمؤمنین! قال: العجلة واللجاجة والعجب والتوانی.

(تحف العقول صفحه 222)

هر کس این چهار صفت را از خود دور کند خواه فرد باشد، خواه مجموعه دست‌اندرکاران و رؤسای جامعه، هیچ‌گاه حادثه و واقعه ناخوشایندی، متوجه او نخواهد شد:

- 1- عجله، بدون تائی و دقت، تصمیم‌گیری کند یا کاری را اجراء نماید (عجله غیر از سرعت در عمل است).
- 2- لجاجت، یکی از مسائل خطرناک و بلاهای دامن‌گیر، اصرار و پافشاری ناحق، در مسئله‌ای است که چون این حرف را گفته و یا چنین موضعی اتخاذ کرده حاضر نیست عقب‌نشینی کند و لو خلاف آن ثابت شود.
- 3- مغورشدن و خودشگفتی، که انسان نقص‌ها و ضعف‌های خود را ندیده و احیاناً محسناتش را بزرگ بشمرد.
- 4- کاهلی و سستی، کار امروز را به فردا افکنند و تأخیر انداختن.

بنده، در اثر تجربیاتی که در سالهای متمادی پیدا کردم به این نتیجه رسیدم که این سخن علی (علیه السلام) واقعاً حکمت تمامی است و همه ضرر و زیان‌هایی که متوجه جامعه شده است در اثر این امور بوده. خداوند ان شاء الله ما را با مجاهدت خودمان و با توفیق خودش از این صفات دور بدارد.